

17 JUN 2002

**SOLUTION FOR SUBSTANCE ABUSE PROBLEMS IN
SECONDARY SCHOOL BY USING STRUCTURAL - BUDDHIST
SOCIOLOGICAL PERSPECTIVE : A CASE STUDY OF
TEACHER'S ROLES IN THE DEPARTMENT OF
NON-VOCATIONAL EDUCATION IN BANGKOK**

PRAMAHA SUWATSAN RAGKHANTO

๖

With compliments
of

.....บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.....

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(COMPARATIVE RELIGION)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN: 974-05-1033-7

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
P898A
2002
C.2

Copyright by Mahidol University

4236873 SHCR/M : MAJOR : COMPARATIVE RELIGION; M.A.
(COMPARATIVE RELIGION)

KEY WORDS : BUDDHISM / STRUCTURAL - BUDDHIST SOCIOLOGY/
TEACHER'S ROLES / SOLUTION FOR SUBSTANCE ABUSE
PROBLEMS IN SECONDARY SCHOOL

PRAMAHA SUWATSAN RAGKHANTO : SOLUTION FOR SUBSTANCE
ABUSE PROBLEMS IN SECONDARY SCHOOL BY USING STRUCTURAL -
BUDDHIST SOCIOLOGICAL PERSPECTIVE : A CASE STUDY OF TEACHER'S
ROLES IN THE DEPARTMENT OF NON-VOCATIONAL EDUCATION IN BANGKOK:
THESIS ADVISORS : TAVIVAT PUNTARIGVIVAT, Ph.D. SUWAJEE GOOD, Ph.D.
TANANSAK BORWORNUNAKUL, M.A.,LL.M., pp. 180, ISBN 974 - 05 - 1033 - 7

The objectives of this study were to investigate and to compare the teachers' roles in the solution for substance abuse problems in secondary school by using the structural - Buddhist sociological perspective : a case study of teachers' roles in the Department of non-vocational education in Bangkok.

Research methodology : studies related documents of research and the field studies. 163 teachers in the Department of Non-vocational Education in Bangkok were the sample group, which resulted from the Table for Determining Sample Size from a Given Population. The instrument for data collection was a rating scale type containing 32 items. The Cronbach's alpha coefficient of reliability was computed to be 0.865. SPSS for Win was employed in data analyses, illustrated in percentage, means (\bar{X}), standard deviation (S.D.), t-test and F-test. The presentation of the analysis was in tables containing interpretation and was concluded as follows;

1. Most of the teachers have an opinion and understanding towards the structural-Buddhist sociological perspective by being correct (72.93%); they have practiced occasionally or moderately with the structural-Buddhist sociological perspective (54.67%). Most of Buddhist principles which teachers have applied for the prevention of and the solution to substance abuse problems in schools are to be a good person on the principles of Sappurisa-dhamma: knowing causes, results, oneself, moderation, selection to associate, and residential community (82.21%). The major ways in which they should behave when faced with tension and anxieties are to watch movies, listen to music and recreation, at 72.39%.

2. Teachers in this study play significant roles in instilling values. Most of the teachers who obtained less than a Bachelor's degree play lower parts in this role, while those who graduated with a Bachelor's and Master's degree play the most significant roles. None of the teachers had a Doctorate degree. The differences in their roles was found to be very small, only 0.05.

4236873 SHCR / M : สาขาวิชา : ศาสนาเปรียบเทียบ ; ศศ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ)

พระมหาสุวัฒน์ รักขันโท : การแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมด้วยหลักพุทธสังคัมภีระเชิงโครงสร้าง : ศึกษาเฉพาะบทบาทของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร (SOLUTION FOR SUBSTANCE ABUSE PROBLEMS IN SECONDARY SCHOOL BY USING STRUCTURAL-BUDDHIST SOCIOLOGICAL PERSPECTIVE : A CASE STUDY OF TEACHERS' ROLES IN THE DEPARTMENT OF NON-VOCATIONAL EDUCATION IN BANGKOK) กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ทวีวัฒน์ ปุณฺณทริภุชงค์, Ph.D., สุวจิ กู๊ด, Ph.D., ฐนันศักดิ์ บวรนนท์กุล, M.A., LL.M., 180 หน้า. ISBN 974 - 05 - 1033 - 7

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของครูในการแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมโดยใช้หลักพุทธสังคัมภีระเชิงโครงสร้าง ศึกษาเฉพาะบทบาทของครูสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย คือ ศึกษาค้นคว้าจากพระไตรปิฎก งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และศึกษาภาคสนาม โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 163 คน ซึ่งได้จากการเปรียบเทียบตามตารางความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของกลุ่มตัวอย่างกับกลุ่มประชากร เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 32 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.865 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/Win โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ ค่า F-test นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางประกอบคำบรรยาย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ครูส่วนมากมีความคิดความเข้าใจในหลักพุทธสังคัมภีระเชิงโครงสร้างโดยรวม ถูกต้อง 72.93% และมีการปฏิบัติตามหลักพุทธสังคัมภีระเชิงโครงสร้างในระดับปานกลาง 54.67% หลักพุทธธรรมที่ครูใช้ในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียนมากที่สุด คือ การเป็นคนดีตามหลักสัปปริสธรรม เช่น การรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักกาล รู้จักประมาณ รู้จักเลือกคบคน และชุมชนที่อาศัย 82.21% และครูส่วนมากเมื่อมีความเครียดหรือไม่สบายใจ นิยมบรรเทาด้วยการดูหนังฟังเพลงหรือกิจกรรมสันทนาการต่างๆ 72.39%

2. บทบาทในการปลูกฝังหลักพุทธสังคัมภีระเชิงโครงสร้างแก่นักเรียน เพื่อแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมของครู ทั้งเพศชายและเพศหญิง, ทุกช่วงอายุ, ทุกช่วงประสบการณ์การสอน และทุกบทบาทหรือหน้าที่ที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ส่วนครูในระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีบทบาทในการปลูกฝังอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท อยู่ในระดับมาก ส่วนครูในระดับปริญญาเอกไม่มีในกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทของครูในทุกตัวแปรอิสระ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05